

Протокол за матеріалами панельної дискусії, що пройшла в рамках VII Міжнародного конгресу «Прибуткове Свинарство», м. Київ, 2 червня 2015 року до публікації підготувала Ірина ЄФІМОВА, директор видавництва «Агро Прес»

Способи здешевлення раціонів свиней

Оскільки витрати на корми – найбільша частка собівартості виробництва свинини, виробники та консультанти спробували знайти «золоту середину» у тому, як здешевити раціони, але не втрати їх поживну цінність і не погіршити виробничі показники. З цього приводу висловилися і закордонні експерти, і представники провідних свиногосподарств України

Доповідачі (зліва на право): **Андре Ванланквельд**, експерт із годівлі свиней, Австрія; **Василь Лимар**, головний технолог ТОВ «Агропрайм Холдинг», Україна; **Альфонс Хесекер**, експерт із годівлі свиней, Німеччина; **Роман Борисенко**, інженер-технолог комбикормового виробництва ПрАТ «АПК-ІНВЕСТ», Україна; **Альберто Морільйо**, незалежний консультант зі свинарства, Іспанія; **Володимир Радченко**, начальник виробництва комбикормів ТзОВ «Галичина-Захід», Україна

Володимир Радченко зазначив: «Дешеві корми — не завжди добре!». Найважливіше при купівлі чи власному виробництві дешевших раціонів не зменшувати поживність корму (енергетичну цінність), його смакові властивості та якість кормових інгредієнтів. Втім, Альфонс Хесекер, експерт з годівлі (Німеччина), підкреслив: «Ви повинні знати вподобання свиней. Якщо вони будуть їсти те, що хочуть, то краще ростимуть». То ж не завжди зменшення вартості раціону буде виправданим.

Розкажіть про допустимі способи здешевлення раціонів?

Роман Борисенко:

Є декілька способів здешевлення. Можна знизити поживність корму, але економіка показує, що це неефективний спосіб здешевлення. Вважаю, що

потрібно робити максимально повний аналіз сировини, щоб отримувати більш адекватні дані в порівнянні з табличними для використання поживності компонентів в рецептах. Приблизно раз на місяць необхідно перераховувати раціони комбикормів з урахуванням цілей ринку. Ще один спосіб (для України це актуально) – більш повно використовувати продукти переробки харчових виробництв. Також дуже актуальне імпортозаміщення, зокрема я зіткнувся з такою проблемою, що якісні підкислювачі, адсорбенти на ринку України дуже важко знайти, я просто не зустрів виробника. Для компаній досить цікаві в раціоні дріжджі, їх було б цікаво використовувати як альтернативу соєвим продуктам. Знову ж, тут потрібно не прогадати з якістю, так як деякі виробники під виглядом дріжджів намагаються реалізувати якісь інші продукти.

Ціни на соняшниковий і соєвий шроту дуже зростають, на деяких господарствах через високу вартість їх перестають використовувати взагалі. Замінювати чимось треба. Які ваші поради?

Роман Борисенко:

Насправді від сої важко відмовитися. Зокрема, на нашому підприємстві в залежності від цін на сировину можемо використовувати або соєвий жмих, або повножирову сою. На виробництві ми маємо екструдер, і якщо в даний момент соя дешевше, то ми будемо використовувати сою.

Володимир Радченко:

Ми на нашому підприємстві не є прихильниками альтернативних видів годівлі, тобто компонентів вторинної переробки. Теоретично дуже легко та швидко

порахувати зміну цін, з практичної точки зору дуже важко змінити раціон швидко в зв'язку з тим, що господарство велике, є певні запаси. Але найголовніше знати, чим ви годуєте, тобто здешевлення і ціна кілограму корму в співвідношенні до кілограму приросту живої маси свині. Ось що найважливіше. І швидко змінити це важко. На мою думку, перед тим як годувати, треба знати чим годувати.

Василь Лимар:

По-перше, я скажу про якість сировини. Лабораторія для комбікормового заводу – це 200.000 гривень максимум, зарплатня лаборанта – затрати невеликі. При цьому в наших умовах аналіз сировини потрібно робити не менше 4 раз на рік, тому що якість пшениці під час збирання одна, на новий рік друга, весною третя, влітку четверта. І треба вчасно на це реагувати. Щодо здешевлення, я бачу, що треба використовувати ту саму пивну дробину, ті самі відходи спиртового виробництва. На тих господарствах, які мають переробку, доцільно встановлювати лінію м'ясо-кісткового і кров'яного борошна, це моя думка. Це великий запас протеїну і це та сировина, яка буде давати величезні прибутки та економію для господарства.

Чи були, за вашої практики, в раціоні інгредієнти, якась добавка, вітаміни чи додаткові матеріали, від яких ви вирішили відмовитися за їх непотрібністю?

Василь Лимар:

Безумовно, наявність підкислювачів, ензимів, додаткові вітаміни – це все потрібно. Але ж треба мати лабораторію і це все бачити: проводити досліді, зважування, підвищення перетравлюваності, вираховувати економічний прибуток.

Володимир Радченко:

Якщо не знаєш, чим годуєш, тоді тобі важко визначити, що потрібно додатково, а що у тебе зайве. Лабораторні дослідження мають у першу чергу показати, що зайве в кормі. Треба знати, чим ви годуєте, тоді можна щось прибрати або щось додати.

Роман Борисенко:

Я згоден з приводу підкислювачів, адсорбентів. Спілкувався зі своїми зарубіжними колегами, зокрема з представниками Британської школи году-

вання, вони кажуть, що ефект відчуті дуже важко, і щоб використовувати дані компоненти в раціоні, потрібно організувати культуру виробництва на комбікормовому заводі і знати, яка сировина закладається, тобто якщо зерно було закладене на зберігання з нормальною вологістю і було охолоджене, то в ньому не повинно бути мікотоксинів, і адсорбенти можна не додавати.

Чи вважаєте ви економічно обґрунтованим додавати у раціон поросят підкислювачі та фітопрепарати?

Володимир Радченко:

Все залежить від стану здоров'я і того, які умови створено для того, щоб підкислювачі вводили в раціон. Тому що все індивідуально, поради ніхто не може дати. Підкислювач – це не панацея, це залежить від господарства. На нашому господарстві ми віддаємо перевагу підкислювачам.

Маємо раціон для лактуючих свиноматок, економити чи ні?

Василь Лимар:

Економити на харчуванні лактуючої свиноматки це теж саме, що не годувати вагітну жінку. Це злочин. Задача кожного технолога – надати якнайбільше якісного комбікорму лактуючій свиноматці для того, щоб вона дала більше молока. Для цього є різні концепції, підходи, графіки, режими годування. Задача лактуючої свиноматки – нагодувати по максимуму, тому питання економії не доречне.

Роман Борисенко:

На кормі для лактуючої свиноматки економити не треба, бо потім дорожче буде.

Питання із залу: Скажіть, будь ласка, як ви ставитесь до використання в годівлі свиней кукурудзяного шроту. Чи можна замінити інші шроту, такі як соєвий або соняшниковий шрот?

Альфонс Хесекер:

Так, використання кукурудзяного шроту можливе, але вам необхідно скласти калькуляцію, скільки це буде вам коштувати. Якщо ціна буде для вас оптимальною, якщо це дуже дешево, то

так, ви можете використовувати кукурудзяний шрот, а якщо це дорого, то ви втратите багато грошей.

Питання із залу: (Олександр Самуйлов, ТОВ Колосія)

Продукти м'ясопереробних заводів – це білки тваринного походження, і я погоджуюся з Володимиром Радченком, що дуже небезпечно використовувати їх на підприємстві в теперішніх умовах, коли люди стикаються з проблемою утилізації цих відходів. Скажіть, чи не варто створити передову лінію для переробки саме цих відходів?

Василь Лимар:

Я вважаю, що доцільно ставити лінію переробки відходів сировини в умовах кожного господарства. Робити її міжгалузевою дуже небезпечно з точки зору можливих захворювань на господарстві.

